

ऽभिधास्यते । तत्राभिषेचनीयस्य चोदकप्राप्तां दीक्षामाह स वाऽइति । तत्कालः सूत्रे दर्शितः (का० १५. ३. ३४.) फाल्गुनीपक्षयज्ञनीयेऽभिषेचनीयाय दीक्षतऽइति । देवसुवां (!) हवींषि विधित्सुस्तेषामग्नीषोमीयपशुपुरोडाशानन्तरभावित्वं वक्तुमाह उपवसथऽइति उपवसथः सुत्यादिवसात्पूर्वमहः । तदनु देवसुवां (!) हवींषि निर्वपेत् सुवत्यनुजानतीति सुवः देवाश्च ते सुवश्चेति देवसुवः तेषां देवस्वाम् ओः सुपीति (पा० ६. ४. ८३.) यष्मादेशः प्रसवितृत्वं चैषामाम्नायते देवसुवामेतानि (!) हवींषि भवन्ति एतावन्तो वै देवानां सवाः तऽएवामै सवान्प्रयच्छति तऽएनं सुवतऽइति ॥ १॥ प्राशुकानाम् प्रकर्षेण आशु शीघ्रं पच्यमानानां पुनःप्रवृत्तानां व्रीहोणाम् रेफस्य कान्दसो लवनिर्देशः । प्रसुवान् प्रसुवन्तु प्रेरयन्तु ॥ २॥ प्राशुकाः पुनःप्रवृत्ता व्रीहय इत्युक्तम् ततोऽप्यधिककाले पक्षत्रये पच्यमानाः षष्टिका व्रीहयः आशवः तेषामाशुत्वं च त्रिचतुरमासनियतपरिपाकव्रीह्यपेक्षम् । ओः खलु गार्हपतं गृहपतिवमेव तस्माद्यज्ञमानो यावतो धनस्येष्टे ईश्वरो भवति तद्गार्हपतं गृहपतिसम्बन्धि सर्वं वस्तुज्ञातमभि एनं यज्ञमानं गृहपतिगुणकोऽग्निः प्रापयति ॥ ३॥ ज्येष्ठवगुणकायेन्द्राय हायनानां संवत्सरपक्षाणां रक्तशालीनां चरुं निर्वपेत् । अतिष्ठा अतीत्य तिष्ठत्य ओषधयः चिरकालेन पाकात् इन्द्रोऽप्यतिष्ठाः सर्वानतिक्रम्य तिष्ठति ॥ ६॥ नाम्बा नाम अकृष्टपच्याः स्वयंजाता व्रीहयः । कृष्टक्षेत्रोत्पन्ना ओषधयो वरुण्याः कर्षणादिलक्षणहिंसासम्बन्धात् ॥ ८॥ अथ देवसुवां हविर्यागानन्तरं स्विष्टकृतः पूर्वम् । अभिपद्य गृहीत्वा । मित्रः सत्य इति सत्यशब्दाच्चतुर्थ्यर्थे सुः सत्यायेत्यर्थः ॥ ११॥ अमी इत्यस्य स्थाने भरतपदं प्रक्षिप्य पठितं (पतितं Cod.) बौधायनेन अथैनं रत्निभ्य आवेदयति एष वो भरता राजेति आपस्तम्बेन तु राजविशेषेण जनपदनामग्रहणमुक्तम् अथैनं रत्निभ्य आवेदयति एष वो भरता राजेत्येष वः कुरुवो राजेति कौरव्यमेष वः पञ्चाला राजेति पाञ्चालमेष वः कुरुपाञ्चाला राजेति वा कुरुपञ्चालमेष वो जनता (!) राजेत्यन्यान्राज्ञ इति । आद्यं भोग्यम् । तस्माद्ब्राह्मणो क्षत्रियोणनाद्यः (!येणानाद्यः) । सोमराजा सोमो राजा यस्येति वज्रव्रीहिः ॥ १२॥ सुवते अनुजानन्ति । देवसूहविःप्रचारस्याग्नीषोमीयदिवसकर्तव्यत्वात् अथ इत्यनेन सुत्यादिनं विवक्ष्यते ॥ १३॥ सुवात्ताऽइति पञ्चमलकारान्तपदम् ॥ १४॥ अग्नीषोमीयपशुपुरोडाशप्रधानाङ्गतेरनन्तरं कर्तव्यं विधाय प्राकृतं स्विष्टकृद्वागमनुवदति अथाहेति । प्रधानस्विष्टकृदाङ्गत्योर्मध्ये देवसूहविःप्रचारेण यज्ञरूपप्रज्ञापतिमध्यऽएव यज्ञमानं निहितवान्भवति ॥ १५॥ ३॥ ३॥

चतुर्थब्राह्मणे यज्ञमानाभिषेकार्थं सप्तदशसंख्याकानामपां सम्भरणमुच्यते । आतपवर्ष्याद्यान्युदकानि यूपस्योत्तरप्रदेशे निधाय गृहीयात् इतराः सम्भविनीरपस्तु तत्र तत्र गवा गृहीयात् ॥ १॥ सारस्वतीरेवेति सारस्वत्यां नद्यां भवाः अपः एवशब्दोऽन्ययोगव्यवहेदार्थः । एता वाऽएका इति सारस्वत्य आप एका एकमुदकम् एवं सारस्वतीरेपो गृहीत्वा षोडशापो गृहीयात् ॥ ३॥ अभ्यवेते अवगाढे सति । व्यर्दतः विविधं पूर्वापरभावेन गङ्गतः ॥ ४॥ उदर्दति उद्गृहेत् । स्वाहातो हवनमन्त्रः द्वितीयो ग्रहणमन्त्रः ॥ ५॥ प्रतीपं प्रतिकूलम् ॥ ८॥ नदीप्रवाहं परित्यज्य पृथक्प्रवाहद्वयेण याः स्यन्दन्ते अपयत्यः ताः । एतस्यै वाऽइति एषा परिणदी एतस्या महानद्याः सकाशादवक्षिद्य (!) पृथक्कृत्य परिवहति तत एषैव पुनर्भवति संसृष्टा परिणदी पुनरेषैव महानदी भवति । यस्मादपक्षिन्ना नदी पुनस्तां महानदीं प्रा-